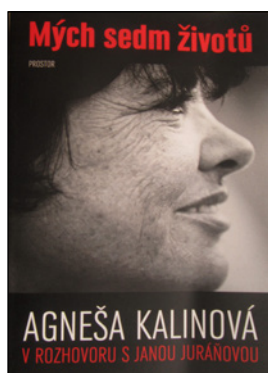

Mých sedm životů. Agneša Kalinová v rozhovoru s Janou Juráňovou. Praha : Prostor, 2016. 392 s. ISBN 978-80-7260-325-1.

Ubíhajúci čas má zvláštny vplyv na pamäť i spomienky ľudí. Veľmi často totiž dochádza k tomu, že na to negatívne, tragické či na to menej úspešné v našom živote sa usilujeme zabudnúť. Naopak to príjemné, čo sme prežili si pripomíname a niekedy svoje spomienky dokonca nie celkom objektívne ešte „vylepšujeme“. Publikácie memoárového charakteru nie sú preto vo väčšine prípadov celkom spoľahlivým zdrojom informácií, keďže spomienky mávajú často už spomínaný subjektívny charakter. Súčasne však veľmi záleží na tom, kto spomína, prípadne kto v rozhovore kladie otázky. Výber udalostí, ktoré autorovi utkveli v pamäti je neraz špecifický, jednostranný. Inokedy však

umožňuje na pozadí spomienok konkrétnych osobností sledovať širší hospodársky, kultúrny a politický kontext vývoja spoločnosti.

Kniha *Mých sedm životů* mapuje na základe spomienok životné osudy novinárky, redaktorky a filmovej kritičky Agneši Kalinovej. Jej osobný príbeh, sám o sebe

mimoriadne zaujímavý a silný, veľmi dobre prezentuje zložitý vývoj osudov mnohých inteligentných, vzdelaných a povahou nezávislých osobností v priebehu búrlivého „krátkeho 20. storočia“. Pre čitateľa môže byť publikácia zaujímavá z viacerých hľadísk. Ako pohľad do novinárskeho a intelektuálneho prostredia v 50. a 60. rokoch 20. storočia, ako sonda do života spoločensky aktívnych a v kultúre angažovaných rodín, či ukážku toho, ako sa komunistický režim dokázal „vysporiadať“ s nepohodlnými osobami. Zaujímavo a s veľkým citom sú prezentované aj spomienky Agneši Kalinovej na rodný Prešov, jeho obyvateľov a kultúrny život, ako aj vynútený niekoľkoročný pobyt v budapeštianskom kláštore. Obdobie druhej svetovej vojny znamenalo v živote vtedy mladého dievčaťa zásadný zlom, keď nielen stratila veľkú časť blízkych, svoj domov i „istoty“ spojené so systémom prvej ČSR.

Osobitne zreteľný je v 40. a 50. rokoch nielen u tejto mladej ženy, ale u veľkej časti jej generácie stúpajúci záujem o ľavicové myšlienky, navonok spravodlivejšie usporiadanie spoločnosti, najmä po skúsenostiach z dvoch svetových vojen či hospodárskych a politických turbulencií. Rovnako zreteľné je však aj postupné, no stále zreteľnejšie vytriezvenie pri praktickej realizácii a celkovom fungovaní nového režimu. Prirodzená nechota zmieriť sa s konzervatívnymi pomermi a podpora reformného procesu vrcholiaceho roku 1968 nakoniec doviedli nielen Agnešu Kalinovou, ale i jej manžela Ladislava Kalinu do väzenia. Po prepustení na slobodu si už vo vlasti, ani v spoločnosti nedokázali nájsť žiadnu pracovnú príležitosť, ani aspoň relatívne pokojné miesto na život. Jediným logickým východiskom sa tak so súhlasom komunistického režimu pre nich stala emigrácia.

Dvom vzdelaným a kultivovaným dámam sa spoločným úsilím podarilo čitateľom ponúknuť rozprávanie o životných osudoch jednej z nich. Príbeh o tom, ako si aj v ťažkých podmienkach politických zmien „krátkeho 20. storočia“ dokázala zachovať nielen život, ale čo bolo rovnako náročné tiež vnútornú slobodu a dôstojnosť. Niekoľko sto strán textu tak vďaka výbornému štýlu, i keď v niektorých častiach trochu zneisteného českým prekladom, pravdepodobne mnoho čitateľov „zhltnú“ veľmi rýchlo.

Patrik Derfiňák